

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică“ se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina“, „Ardeleana“, „Auraria“, „Beregsana“: „Berzovia“, „Bihoreana“, „Bistrițana“, „Boșana“, „Brădetul“, „Cassa de păstrare“
Miercurea, „Cassa de păstrare“ Seliște, „Chioveana“, „Cordiana“, „Corvineana“, „Crișana“, „Detunata“, „Doina“, „Economul“,
„Făgețana“, „Fortuna“, „Furnica“, „Grănițerul“, „Hațegana“, „Hondoleana“, „Hunedoara“, „Iulia“, „Lipovana“, „Lugoșana“, „Lucea-
fărul“, „Mercur“, „Mielul“, „Munteana“, „Mureșana“, „Mureșanul“, „Nădlăcana“, „Nera“, „Olteana“, „Oraviceana“, „Patria“, „Plugarul“,
„Poporul“, „Racoșana“, „Sătmăreana“, „Sebeșana“, „Selăgeana“, „Sentinela“, „Silvania“, „Someșana“, „Steaua“, „Timișana“, „Ulpiana“,
„Victoria“, „Vlădeasa“ și „Zlăgnea“.

Prețul de prenumerare :
pe 1 an K 16—, pe 1/2 an K 8—.

DIRECTOR
Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni :
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul IV.

Sibiu, 9 August 1902.

Nr. 32.

Avertisment!

Am avut dela fondarea acestei Reviste încoace adeseori ocaziune a ne ocupa cu atacurile nejustificabile, îndreptate în diaristica maghiară contra băncilor noastre și în general contra băncilor naționalităților. Am crezut, că atacurile acestea sunt incidente, provocate de cine știe ce capete inferbintate, pentru cari progresul economic al unei însemnate părți a populațiunii acestei țări este un spin în ochi. Casul ce-l vom releva în cele următoare însă ne arată, că agitațiunea contra institutelor de bani a naționalităților nu se face numai prin articole de ziare, ci și prin corespondențele particulare ale unor „institute“ din capitală, cari spre a-și ajunge supremul scop, — „Geschäft“-ul — apelează, dacă cere lipsa, și la patriotismul solicitorilor de bani.

Eată casul.

La îndemnul unui cunoscut al său, un Român inteligent s'a adresat nu de mult pentru contragerea unui împrumut hipotecar cu amortisare, către institutul, care poartă sforăitoarea firmă „Ingatlan- és jelzalog-forgalmi-intézet“ din Budapesta și care își face în permanentă reclamă în jurnalele din capitală și provincie, că este cel mai mare și singurul institut din monarhie, provădit cu recomandățiuni autentice dela autorități, corporațiuni și proprietari de frunte etc. Împrumutul cerut s'a votat cu 8% interese și pe lângă condițiunea, ca mijlocitorul să primească sub titlul de provisiune o sumă însemnată de bani. Ingrozit de mărirea provisiunii, iar de altă parte fiind nedumerit asupra celorlalte condițiuni sub cari s'a votat împrumutul, ba ce este mai mult nesciind nici firma viitorului său creditor, omul nostru a refuzat plățirea provisiunii și a cerut restituirea actelor înaintate. Spre a nu scăpa clientul bun de muls din mână, institutul mijlocitor a început cu capacitările, scriind: „Înainte de a Vă retrimite actele, ne ținem de datorință a Vă atrage atențiunea, că ceea-ce economisați la provisiunea cerută de noi,

nici pe departe nu stă în proporțiune cu pierderea ce o veți avea în urma acestei economii.

După-ce institutele de bani din patrie și în special cele din capitală iau de basă la prețuire suma însuțită a contribuțiunii de pământ, încuviințând împrumuturile numai până la jumătatea aceleia, Dvoastră care plățiți contribuțiune puțină nu puteți primi decât o sumă de tot minimală; iar după-ce noi ne angajăm a Vă exopera o sumă cu mult mai mare, intervențiunea noastră nici nu se poate deajuns aprea.

Iar ca să prevenim eventualitatea ca Dvoastră să fiți necesitați a usa de creditul vre unui institut de bani de al naționalităților (poate este de prisos să spunem: de ce?) și de altă parte ca să Vă dăm o probă de bunăvoință, ce o arătăm totdeauna față de comitenții noștri: reducem provisiunea noastră la K 135—, (la un împrumut sub K 4000—, cu 8% ! — Red.) și sperăm că acum veți fi chiar pentru aceea de acord cu propunerile noastre, ca în modul acesta să aduceți un sacrificiu pe altarul patriei noastre iubite“.

Iată cu ce apucături se lucră contra băncilor noastre cinstite și pe ce cale voiesc să-și câștige clientelă bună de exploatat unii gheșeftari fără suflet și vinători de provisiuni. Casul relevat este cu atât mai revoltător, cu cât persoana căreia au fost adresate cuvintele de sus, după poziția socială, ce o ocupă, face parte din conducătorii naturali ai poporului nostru. Efectul scrisorii amintite a fost, dealtecum, tocmai contrar celui așteptat din partea scriitorului, căci jignit în sentimentele sale românesci, respectivul și-a cerut documentele înapoi și a căutat a-și acoperi lipsa din altă parte, mai efin și fără nici o provisiune.

Suntem siguri că casul acesta nu stă izolat; de aceea atragem atențiunea băncilor noastre și a tuturor factorilor chemați, ca la ocaziune dată să avertiseze poporul de a intra în legătură cu firme obscure și cari nu au alt scop decât exploatarea lui, când aci acasă își poate acoperi trebuințele de credit mult mai iute și sub condițiuni mult mai avantajoase. ✪

Comptabilitatea și dreptul.

(#) In timpul din urmă s'au ivit proiecte de reformă în organizarea scoalelor comerciale atât la noi cât și în România. Din punct de vedere al comptabilității ca știință credem a nu fi fără interes atât pentru cei ce instruează, cât și pentru aceia, cari practică comptabilitatea în mod temeinic, dacă vom lăsa să urmeze aci păreriile unui specialist german de renume în materie de comptabilitate.

Iată ce scrie rectorul de odinioară al academiei comerciale din Viena. cons. gov. I. Scherber în prefața cărții sale „Bilanțurile“:

„O știință temeinică de specialitate fără cunoștința științelor auxiliare pregătitoare este imposibilă. Acest principiu este axiomatic. Fabricantul de mașine, chimistul trebuie să poseadă cunoștințe de matematică, fizică, mecanică etc. și aceste parte complet și parte enciclopedic. Comptabilitatea presupune cunoștințe de matematică, de legi, sau cel puțin de legile țării precum și cunoștințe de teoria taxatiunii. Fără știința matematicii la multe întreprinderi (afaceri de asigurare etc.) este chiar imposibil a se compune un bilanț și un cont de profit și pierderi exact. Tot atât de puțin se poate judeca, care din deosebitele metode de comptabilitate admisibile este cea mai convenabilă.

Fiecare transacțiune contată învoalvă în sine o afacere de drept și acolo unde nu există învoielii contractuale, va trebui să se conteze după normele legii referitoare, deoarece nimenea nu poate fi debitat sau creditat fără titlu de drept valabil. A pute judeca asupra acestor momente se recer cunoștințe de drept, fără de cari nu se poate lua nici o garanție pentru exactitatea bilanțului de avere.

Fiecare întreprindător este îndreptățit a și prețui singur averea la facerea bilanțului. A prețui însă obiecte, cari n'au un preț de tîrg este imposibil fără cunoștințe de teoria taxatiunii.

Cum un sculptor nu poate da forma dorită materiei pe care o sculptează fără a cunoaște exact această materie, tot atât de puțin se pot arangia fără pricepere temeinică contările în registre. Nici nu se poate inchipui fără științele auxiliare amintite comptabilitatea ca știință, ci în cazul acesta ea devine cel mult o *abilitate* mai mult mecanică.

Dacă cu toate acestea fiecare practician — care și-a însușit comptabilitatea în mod empiric și mai ales se poate îmbrăca în gloriola de a fi făcut din tinerețe exerciții de comptabilitate în cutare sau cutare afacere comercială de rangul prim — se ține drept o autoritate obiectivă, această împregiurare se explică prin aceea, că operatele sale rămân îngropate în registrele afacerii, cari nu stau la vederea altora.

Incapacitatea inginerului, a medicului sau a avocatului ese imediat la iveală, pecând comptabilul numai în acele casuri se poate judeca publice, când încetează secretul registrelor. Este lucru notoric, că la concurse și disolvări de afaceri în multe casuri s'au constatat crase necunoștințe și neglijențe în purtarea comptabilității.

Empiricii, cari au fost activi ca comptabili la diferite întreprinderi în țară și în străinătate, recunosc cel puțin îndreptățirea praxeii întregului obiect adecă: teoria comptabilității. Acestia însă de regulă nu sunt consultați în chestiuni importante.

O carte specială pentru învățământul științelor auxiliare necesare comptabilității nu există în felul, ca în ea să se tracteze acele științe după trebuință, parte enciclopedic sau exact.

Eu pot afirma fără exagerare, că aproape întreaga mea viață am dedicat-o științei comptabilității. Am făcut studii de drept, fiindcă am înțeles, că fără acestea comptabilitatea nu se poate motiva“.

Deși păreriile expuse până aci ale profesorului german pentru împregiurările noastre vor fi poate prea riguroase, totuși credem că nu ar fi rău dacă și în școalele noastre comerciale s'ar pune mai mult pond pe studiile în materie de drept și în special comptabilitatea s'ar instrua în așa fel ca elevului să i se explice paralel normele legale cu cari se pot motiva diferitele articole, ce le contează. Cât pentru comptabili practici credem că nevoia dîlnică pe fiecare îl silește a consulta în continuu științele auxiliare comptabilității în interesul perfecționării proprii pe acest teren.

Comerțul extern al Ungariei în anul 1901.

Într'un număr mai recent din „Pester Lloyd“ aflăm sub acest titlu un articol, care creșdend a fi de interes pentru cetitorii revistei noastre îl reproducem întreg:

Ca de obicei pe timpul acesta publică oficiul central statistic datele exacte referitoare la dezvoltarea comerțului nostru extern în anul trecut, procurându-ne informațiuni pozitive despre întreagă mișcarea comerțului cu mărfuri și despre legăturile noastre comerciale cu diferitele state. Publicațiunea oficiului statistic, ce o avem înaintea noastră, este lucrată cu și mai multă îngrijire și precisiune decât în trecut, ceea-ce merită cu atât mai mult recunoștința noastră, cu cât aceste tabele detaliate și exacte formează unul din cele mai importante mijloace pentru judecarea producțiunii și a consumațiunii, și cu deosebire a valorii legăturilor externe și a singuraticelor convențiuni comerciale. Din expunerea detaliată vedem ce articole află desfacere regulată, ce articole importăm din străinătate, precum și aceea, dacă încordările noastre pentru ridicarea exportului sunt încoronate de succes sau nu.

Dacă aruncăm o privire asupra cifrelor despre anul 1901, care din punct de vedere economic nu se poate număra între anii favorabili, ci din contră între cei mai sterili din lustrii ultimi*), încă vom ajunge la rezultatul satisfăcător, că importul nostru a scăzut, exportul a crescut, iar bilanțul comercial se încheie cu un activ însemnat. Cifrele totale arată:

	măși metr.	bucăți	în val. de cor.
la import	37.036,647	2.667,330	1,147.581,231
la export	64.171,694	7.258,210	1,265.188,761

din cari rezultă un activ al bilanțului comercial de 117.6 milioane coroane. Acest rezultat este satisfăcător deși presintă un regres față de anul trecut, căci acest regres cade mai mult în sarcina formațiunii prețului; și apoi mai e de observat că în decursul celor două decenii ultime am încheiat de cece ani cu bilanț activ și de cece cu bilanț pasiv. Din publicațiunile oficiului central statistic relevăm următoarele sume în milioane coroane:

	Import	Export	Total	Diferință
1882	875.1	892.9	1768	+ 17.8
1887	869	805.1	1674.1	— 63.9
1892	1038.8	1019.3	2058.1	— 19.5
1897	1107.4	1082	2189.4	— 25.4
1900	1110.4	1327.5	2437.9	+ 217.1
1901	1147.6	1265.2	2412.8	+ 117.6

*) lustru = un interval de 5 ani.

Comerțul nostru extern s'a urcat așa dar în 20 ani cu 644 milioane coroane. Aceasta creștere, trebuie recunoscut, este destul de însemnată, dar nu stă în nici un raport cu rezultatele strălucite la cari au ajuns alte state în același period. În Germania a crescut comerțul extern dela 1882 încoace cu 4040 milioane mărci, în Anglia cu 3280 milioane și în America nordică cu 3500 milioane. Cea mai mare creștere relativă o arată Iaponia, al cărei comerț extern s'a sporit dela 295 la 2060 milioane mărci. Noi am rămas înapoi, fiindcă condițiunile de producțiune au devenit mai dificile, și fiindcă — aceasta are valoare și pentru Austria și pentru întreg teritoriul vamal comun — nu s'a putut desvolta energia aceea, care trebuie să existe pentru ridicarea comerțului în mijlocul concurenței enorme. Spre mângăarea noastră însă putem adăuga, că comerțul extern al Franței n'a arătat în periodul amintit o schimbare esențială, iar în Italia creșterea comerțului extern n'a ținut pas nici cu creșterea comerțului nostru. Adevărat că aceste constatări nu ne pot împedea în recunoașterea faptului, că noi suntem mai avizați decât alte state la dezvoltarea comerțului, și că numai prin extinderea comerțului nostru vom pute realiza întărirea situațiunei noastre economice.

Cu privire la comerțul nostru cu singuraticele state, în anul expirat nu s'au observat schimbări mai însemnate. Comerțul nostru extern în cifre mai mari s'a restrins la câteva state, toate celelalte sunt numai pozițiuni secundare. Legătura noastră principală o formează *Austria*, după ea urmează *Germania*, apoi *Italia*, *România*, *Serbia* și poate *Francia*. În anul expirat încă am avut un bilanț pasiv față de Austria, pentru-că exportul nostru a fost de 897 milioane coroane, iar importul din Austria de 905 milioane. În ultimii cinci ani s'a cifrat *valoarea importului* în milioane coroane astfel:

	1897	1898	1899	1900	1901
din Austria	857.5	896.5	938.1	882.8	905
" Bosnia	15.3	15	16.9	12.3	14.3
" Germania	55.1	55.4	58.2	54.5	60.1
" Elveția	1.9	2.6	3.1	3.1	3.4
" Italia	31.3	30.6	32.5	21.2	19.6
" Francia	3.9	5.1	5.2	10.2	10.1
" Anglia	10	10.7	13.5	15.9	18
" Rusia	6.8	8.3	4.4	3.7	3.2
" România	26.7	66.8	20.6	11.8	13.3
" Serbia	44.8	43.8	51.1	33.9	32.9

iar *valoarea exportului*:

	1897	1898	1899	1900	1901
în Austria	824.2	820.1	857.2	949.7	897
" Bosnia	16.8	19.8	19.3	24	23.7
" Germania	101.9	106.2	134.8	141.2	140.5
" Elveția	8.1	7	7.8	7.6	8.3
" Italia	18.4	22.7	26.9	33.8	31
" Francia	20.9	21.6	28.9	32.3	28.6
" Anglia	22.2	23.2	28.4	28	24.1
" Rusia	3.9	4	5	5.5	6.4
" România	20.1	26	27.5	18.4	14.3
" Serbia	8.8	9.8	10.5	10.7	8.7

Din aceste date se vede că partea Austriei la importul nostru oscilează între 75 și 79.5 procente, a Germaniei între 4.6 și 5.3 procente, a Italiei între 2.8 și 1.9 procente, a Serbiei între 2.9 și 4.1 procente. Din contră la exportul nostru participă Austria cu 70 până la 76 procente, Germania cu 9 până la 11.1 procente, Italia cu 2.4 procente, Francia cu 2.2 procente. Comerțul nostru este pronunțat pasiv cu Serbia în parte pasiv cu România și neînsemnat cu Rusia; despre o poziție comercială importantă cu statele Dunării de jos și balcanice nici vorbă nu poate fi, pen-

trucă partea noastră este așa de mică și în punctul acesta comerțul nostru lasă încă mult de dorit.

Ce privește comerțul după grupe de mărfuri, valoarea în milioane coroane e următoarea:

	Import			Export		
	1899	1900	1901	1899	1900	1901
produse brute	241.8	228.8	232.6	645	702.2	662
semifabricate	107.2	104.5	115.6	113.4	126.4	123
fabricate	850.1	777.1	799.3	442	498	480

La import ocupă fabricatele locul prim cu 70 procente, la export produsele brute cu 52.5 procente. Fabricatele participă la exportul nostru cu 37 procente, dar partea esențială din acestea o formează făina și alte victualii. Cât pentru fabricate este instructivă următoarea comparațiune, din care vedem ce raport există între import și export (în milioane coroane).

	Import		Export	
	1900	1901	1900	1901
victualii	86.3	82.4	310.1	311.9
articole textile	317.2	334.5	34	31.2
îmbrăcăminte	68.1	70.7	12.4	11.2
mărfuri de hârtie	17.7	18.7	2.4	2.5
industrie de pele	25.1	28.1	3.4	4
industrie de lemn și construcț.	23.6	23.3	18.3	18.1
chemicalii	36.6	38.3	21.6	19.7
mărfuri de sticlă	8	8.6	1.8	2.1
mărfuri de piatră	15.3	13.5	1.8	1.3
mărfuri de lut	8.6	8.9	0.9	1
industrie de fer	36.9	39.2	21.1	17.8
industrie de metal	11.7	10.5	2.1	1.9
mașini	48.7	47.2	42.8	32.3
instrumente etc.	45.4	46.8	14.6	13.7

Aceste date arată până la evidență cât este de înapoiată industria noastră textilă, de hârtie, pele, sticlă, lut și metal. Este de prisos să amintim, că aceste cifre exprimă și valoarea enormă, ce o are comunitatea vamală pentru Austria, care are partea leului la importul nostru industrial.

La export rolul principal îl au produsele brute cu 52 procente, iar din suma lor totală de 662 milioane fac *victualii* 292.9 milioane. Între aceste numărăm vitele tăiate cu 173.84 milioane, ouăle cu 30.63 milioane, galițele cu 23.8 milioane, poamele proaspete cu 9.2 milioane, tabacul cu 14 milioane coroane. *Exportul de cereale* s'a cifrat cu 223 milioane coroane, și adevă-

4.96 mil. măși metr. de grâu	în val. de 79.4 mil. K
2.35 " " " " sêcară	" " " 34.14 "
3.05 " " " " orz	" " " 4.46 "
2.3 " " " " ovês	" " " 28.5 "
și 3.25 " " " " cucuruz	" " " 36.14 "

Mai departe s'au exportat pei crude în valoare de 11.61 milioane, lână brută în valoare de 15.18 mil. lemn în valoare de 11.21 milioane, minerale în valoare de 8.93 milioane și cărbuni de piatră în valoare de 6.39 milioane coroane. Dintre fabricatele exportate merită a mai aminti că valoarea cantităților de făină exportată a făcut 108.1 milioane, de zahar 47.4 milioane coroane.

În cele precedente am schițat în liniamente generale comerțul nostru extern, care ni se prezintă într'o lumină destul de favorabilă; la acest loc ne exprimăm dorința, ca campania proximă să fie și mai favorabilă sub influința recoltei bogate din est an.

Cu privire la comerțul nostru de mărfuri cu Austria mai avem o observare. Tocmai acum a publicat și ministeriul de comerț austriac statistica comerțului intermediar pe anul 1901, în care se arată pentru Austria un pasiv de 27.8 milioane, pe când din

datele noastre statistice rezultă pentru Ungaria un pasiv de 8 milioane. Diferința aceasta mare e produsul deosebirilor ivite prin valoarea unimilor luate de basă de către comisiunile de măsurare ale ambelor state. După motivarea adusă de oficiul central statistic ungar s'ar păre că comisiunea ungară a executat cu multă soliditate lucrarea sa; deci ca să nu mai întîmpinăm și în viitor disarmonii atât de mari, ar fi de dorit a se ajunge la o învoială, pentru că statistica numai atunci își indeplinește misiunea sa, dacă e compusă pe base obiective. Ea trebuie să ne prezinte adevărul întreg, dar nu să-l intunece.

Procesul băncii „Leipziger Bank“.

În zilele trecute s'a terminat după o pertractare de 32 de zile senzaționalul proces al băncii „Leipziger Bank“ din Lipsca, falimentul căreia va ocupa, fără îndoială, un loc de frunte în analele catastrofelor financiare ale erei mai nouă.

Conform sentinței aduse de tribunal au fost condamnați: directorul *Exner* la 5 ani închisoare și 5 ani pierderea drepturilor cetățenești; directorul *Gentzsch* la 3 ani închisoare; la ambii se compută cele 2 luni petrecute în închisoarea preventivă. Președintele comitetului de supraveghiere *Dodel* a fost judecat la o amendă de 15.000 marce; membrii aceluiași comitet: *Schröder*, *Mayer* și *Wolka* la amendă de câte M 18.000, *Fibiger* la M. 8000 și *Förster* și *Wilkins* la câte M 500; având a purta toți acușaii speșele procesului.

Precum am arătat la timpul său în această Revistă cauza principală a falimentului acestui institut de bani a fost, societatea „Casseler Trebertrocknungs-Actien-gesellschaft“, în ale cărei întreprinderi „Leipziger Bank“ a plasat la îndemnul prea-optimistului său director executiv *Exner*, peste 80 mil. marce.

Cercetarea a dovedit, că la institutul acesta nu s'au întemplat malversațiuni, escrocherii, falsificări etc.; tot păcatul membrilor din direcțiunea și din comitetul de supraveghiere al băncii falimentate a fost, că au arătat o prea mare ușurință și lipsă de precauțiune, atunci, când, momiiți de expunerile optimiste ale directorului lor executiv au angajat mijloacele băncii peste măsură la o întreprindere, care nu a împlinit așteptările puse în ea ani de-a rândul. Iar când s'au treșit era deja prea târziu, catastrofa a fost inevitabilă. Nici chiar acusa, că au compus și publicat un bilanț fals n'a putut fi susținută cu destul succes față de cei acușai; pentru că falsificarea consistă numai în aceea, că în bilanț pretensiunile enorme ale băncii falimentate, față de „Casseler Trebertrocknungs-gesellschaft“ n'au fost prezentate, cum ar fi fost corect, în o singură sumă, ci au fost contate, — ce este drept cu scop de mascare, — o parte sub „diverși debitori“, alta sub „pretensiuni de cont-curent“ și alta iarăși sub „contul anticipațiunilor“. Contată însă a fost întreaga pretensiune de M 80 mil. și pierderile n'au fost acoperite cu active fictive; prin urmare, deși riguros luat un astfel de bilanț nu este fidel compus, cu toate acestea nici fals nu poate fi numit.

Considerând toate acestea se poate dice, că membrii direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere, precum și toți aceia cari au fost ruinați materialicesce prin falimentul băncii, ce ne preocupă, n'au fost decât nisece victime ale credulității celor dintăiu și ale optimismului exagerat al directorului executiv al societății.

*
C

JURISDICȚIUNE.

Posiția directorului executiv al societății pe acțiuni. Directorul executiv nu poate fi considerat față de societate ca o a treia persoană, pentru drepturi câștigate prin deciziunea direcțiunii, într'un timp când dînsul era încă membru al direcțiunii. Dacă direcțiunea a acordat directorului executiv un favor contrar statutelor, atunci acesta din urmă nu se poate provoca la împregiurarea, că conform § 188 al L. C. decisiunile direcțiunii obligă necondiționat societatea față de el, ca a treia persoană și că prin urmare chestiunea, dacă deciziunea a fost ori nu în conformitate cu statutele nu mai poate forma obiect de discușiune.

(Curia reg. Nr. 959/901).

Competința acțiunilor este a se plăti numai nemijlocit înainte de emisiunea faptică a acelor. Un institut de bani a decis urcarea capitalului social dela K 1.000.000 la K 2.000.000 prin emisiunea a 5000 de acțiuni a K 200—. După introducerea statutelor modificate în registrul firmelor, percepătorul competent a măsurat competența pentru emisiunea de acțiuni. Societatea înaintând recurs la direcțiunea financiară, aceasta a enunțat că după-ce în conformitate cu § 89 I B. a) al tarifelor de competențe și timbre, competența acțiunilor este a se plăti în numărare înainte emisiunii acțiunilor, competența din chestiune a devenit deja scadentă și plățirea ei nu se mai poate amâna.

Contra acestei deciziuni, banca din chestiune a înaintat recurs la *Judecătoria administrativă*, care sub Nr. 740/902 a admis recursul și a enunțat, că competența încă neplătită, în sumă de K 5040—, devine scadentă, în sensul § 7 al art. de lege XVI din 1869 numai înainte de emisiunea acțiunilor și prin urmare societatea poate pretinde cu tot dreptul, ca competența după cele 4000 acțiuni încă neemise să nu se plătească decât nemijlocit înainte de emisiunea faptică a acțiunilor.

Competința cererii de înregistrare a firmei. Dacă cererea de înregistrare a firmei se revoacă încă înainte de rezolvare, atunci competența de înregistrare plătită este a se restitui. (Jud. admin. Nr. 4770/901).

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 7 August 1902.

Têrgul monetar în prima jumătate a anului 1902.

Depresiunea economică, care domnesce în Europa, a slăbit și legăturile ce țin la olaltă într'un întreg organic deosebitele piețe. Un exemplu ne oferă têrgul monetar internațional, care nu s'a desvoltat nici-decum în mod unitar în semestrul prim al anului curent. În Anglia aflăm o lipsă relativă, piața este cu totul dependentă de banca engleză și nici nu se poate elibera de aceasta. Abia trece ultimo unei luni cu pretențiile sale ridicate și urmează deja un vărsăment à conto împrumutului de Consoli. Speculațiuni de bursă cu New-Yorkul și trasările băncilor de acolo asupra Londrei pentru procurarea de numărar, care să se replătească la toamnă cu produse naturale, au contribuit la consumarea mijloacelor, de câte numai s'a putut lipsi capitala engleză. Ca cele din urmă, însă nu ca cele de mai puțină importanță sunt și mult discutatele bonuri franceze, a căror stare dă ansă la o deosebită aten-

ține și constituie motivul adevărat al politicii financiare conservative a băncii engleze de emisiune, ce tinde a oferi bancherilor francezi — prin procente urcate — oarecare atracțiune, pentru a nu-și retrage bonurile plasate în London.

Piața franceză deja în Decembre anul precedent, când s'a făcut emisiunea împrumutului chinez. observa o ținută mai rezervată, fiind-că prevedea sigur conversiunea rentei de $3\frac{1}{2}\%$, care a și urmat. De oare-ce în ultimele luni s'au oferit spre vânzare, cantități mari de rentă cu $3\frac{1}{2}\%$, băncile franceze, în speranța unui câștig sigur se grăbiră a le cumpăra. Speculațiunea lor precum se vede din condițiunile de conversiune, s'a rentat, însă prin această operațiune o parte a capitalelor lor sunt angajate deocamdată, ceea ce a produs oare-care încordare a discountului. Această încordare va mai dura, până când băncile vor pute plasa rentele de 3 procente primite în schimb.

Precând în cele mai bogate țări ale vechiului continent: în Anglia și în Franția, domnește o lipsă relativă de numărare, aflăm în monarchia noastră și în Germania tocmai contrarul.

Precând banca de emisiune engleză predomină piața și în Paris de asemenea există o apropiere mai mare de etalonul oficios, al băncii, este caracteristică că pe atunci atât în Berlin cât și în Viena între rata de bancă și piață există o diferență atât de mare ca nici odată. Trebuie se adaogăm însă, că deși în Berlin ca și în Viena discountul de piață se mișcă cu mult mai jos decât rata de bancă, adevăratele relațiuni financiare sunt aci cu totul altele, decât în London și Paris.

Discountul privat berlinez nu exprimă valoarea reală a numărării, ci este aproape o cotare nominală. Situațiunile băncii imperiale germane ne arată aceasta destul de evident. Scăderea plasărilor la institutul central german este cu mult mai neînsemnată, decum s'ar pute aștepta la un discount privat, care deja de săptămâni trece între $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ procente. Banca imperială trebuie să primească continuu material cu 3 procente, pentru-că capitaliștii particulari sunt foarte precauți și mai bine renunță la afaceri, decât să primească material, care nu corespunde condițiunilor lor riguroase, și totuși Reichsbank-ul dispune preste o rezervă de 390 milioane mărci.

Cele trei țări, cu al căror târg monetar ne-am ocupat în cele precedente, sunt creditorii internaționali. Interesele după rentele lor, cari în fiecare an caută plasare nouă, ating miliarde; și în timpuri de depresiune economică, ca cea de acum, inundă acele țări unde pot fi plasate sigur și cu procente mai mari decât acasă. O astfel de țară este monarchia noastră, în special Austria.

Scăderea mare a etalonului a fost cauzată prin inundarea capitalului din spre vest, pentru care Banca austro-ungară emitea bilete. Crescerea circulațiunii de bilete n'a aflat cerere corespunzătoare și astfel oferta mai mare a numărării avu de rezultat scăderea prețului. Piața recăștigată în străinătate de valorile de investițiuni ungare procură disponibilități mari, ale căror realisare apăsă în mod atât de simțitor asupra cursului de viselor, încât făcu posibil importul aurului. Stockul de aur al monarchiei, ce e drept, se întări, însă succesul acesta are importanță numai pentru viitor. Deocamdată urmarea este eftinirea banilor, care scade în mod simțitor venitul împrumutătorilor (creditorilor).

După această reprivire generală vom expune câte-va date, cari caracterizează desvoltarea târgului monetar în prima jumătate a anului 1902. Rata de bancă și rata de piață arată următorul raport:

	Viena		Berlin		Paris		London	
	banca	piața	banca	piața	banca	piața	banca	piața
La 1 Ian. 1902:	4	$3\frac{1}{2}$	4	$2\frac{5}{8}$	3	$2\frac{7}{8}$	4	$3\frac{1}{8}$
La 30 Ian. "	$3\frac{1}{2}$	$2\frac{5}{8}$	3	$1\frac{7}{8}$	3	$2\frac{1}{4}$	3	$2\frac{5}{8}$

Diferință $-\frac{1}{2}\%$ — $1\frac{1}{8}\%$ — 1% — $\frac{3}{4}\%$ — $-\frac{5}{8}$ — 1 — $\frac{1}{2}$

Precum vedem, cea mai mare scădere a etalonului de piață a fost în monarchia noastră, iar cea mai mică în Anglia, ceea ce este ușor de înțeles, fiindcă războiul abia acum s'a sfârșit, și târgul monetar englez, între altele este strămtorat și de plățile în contul ultimului împrumut de consoli.

Cel mai însemnat și totodată cel mai important eveniment pentru noi este scăderea ratei la Banca Austro-Ungară cu $\frac{1}{2}\%$. Acest pas des amintit al băncii noastre, însă mai mult formațiunea pieții de schimb de atunci incoace, documentează succesul deplin al consolidării sistemului nostru monetar. Cea mai mare influență o are etalonul asupra plasărilor. Să facem o deosebire între plasări durabile și între depozite de numărare. Cele mai însemnate hârtii de investițiuni se rentau la începutul și la sfârșitul primului semestru astfel:

	1 Ian. 1902	30 Iunie 1902
Renta ung. în coroane cu 4%	$4\cdot24\%$	$4\cdot089\%$
Renta austr. în coroane cu 4%	$4\cdot16\%$	$4\cdot016\%$
Imprum. imp. germ. cu 3%	$3\cdot33\%$	$3\cdot23\%$
Renta franceză cu 3%	$2\cdot98\%$	$2\cdot94\%$
Consoli englezi cu $2\frac{3}{4}\%$	$3\cdot18\%$	$2\cdot85\%$

Scăderea rentabilității, care se reoglindează din aceste date, este sinonimă cu creșterea prețului. Conjunctura favorabilă determină mai ales în Germania spre mari emisiuni și produse două însemnate conversiuni, aceia a obligațiunilor de stat ungare de $4\frac{1}{2}$ procente și a rentei franceze de $3\frac{1}{2}$ procente; a căror efectuare cade deja în a doua jumătate a anului.

În afacerile de deposit procentul scăzut ajunsese într-o mișcare paralelă cu procentul depunerilor acordat de institute. În această privință predomină la noi stări foarte triste, cari nu vor lipsi a influența mai simțitor de deosebire asupra rezultatului băncilor noastre de depozite. E un semn foarte trist al neorganisirii sistemului nostru de bănci, că până acum nu s'a putut ajunge la un înțeles cu privire la interesele după depozite, ca acestea să se reguleze prin sine, automat, după rata de bancă.

Este greu a vedea în viitor și a te exprima despre formațiunea viitoare a târgului monetar. Dacă judecăm după relațiunile prezente, trebuie să profetăm pentru un timp mai îndelungat eftinătatea de acum a banilor. Aceasta din două cauze. Conversiunile au eftinit procentul plasării, Franția mai posedă numai datorii de stat cu trei procente, Anglia le reduce anul viitor la $2\frac{1}{2}$ procente. În Germania valorile noastre sunt agreate, tot așa avem în Olanda, Belgia și Elveția piețe sigure de plasare. Să sperăm dar, că exportul va menține titlurile noastre, căci încă tot aduc procente mai mari, și va spori pretensiunile noastre în străinătate. Recolta abundanță promite și excedent mai mare de export, care va avea acelaș rezultat. Și fiindcă bonurile nu pot să rămână în Berlin, Londra sau Paris, unde pot fi plasate numai cu 1 procent, iarși va crește importul aurului. În puține luni însă, nu se poate aștepta o îmbunătățire radicală a vieții noastre economice, deci biletele, cari în locul aurului importat, vor inunda piața, iarși vor apăsa asupra prețului banilor și vor împede ori ce încordare, care ar pute interveni, prin o tardivă reinviere a activității productive, precum o așteptăm în toamnă, din cauza bunei recolte. De aceea credem, că și campania de toamnă nu va ridica prețul banilor mai sus de $3\frac{1}{2}$ procente.

(După „P. Ll.“ de —n.)

AGRICULTURA.

Situațiunea agricolă.

În *Ungaria*. Din raportul ministerului de agricultură dela 30 Iulie a. c. prezentăm de astădată următoarele:

În ultima decadă a lunii Iulie a domnit în parte precumpănitoare timp uscat și cald. Ploi au fost numai în regiunile vestice și parțial în cele ostice ale țării, și ele au făcut pagube, intrerupând totodată continuarea secerișului etc. Pe Alföld s'a simțit mare trebuință de ploi, cari ar fi fost binevenite, îndeosebi cucuruzelor.

Prin treeratul de probă s'au făcut următoarele evaluățiuni generale referitoare la rezultatele recoltei grâului de toamnă și de primăvară: între Dunăre și Tisa, în dreapta Dunării și în Bănat rezultatul este bun mijlociu și bun; în stânga Dunării și în stânga Tisei mijlociu și bun mijlociu; în toate celelalte regiuni ale țării — cu excepțiunea acelor unde au obvenit pagube elementare — rezultatele sunt în general mijlocii.

După evaluările din urmă recolta grâului se va ridica la circa 43.300,000 măji metrice față de 33.730,000 măji metrice în an. trecut.

Secara și îndoiturile sau mestecăturile vor da circa 13.680,000 măji metrice față de 11.270,000 m. m. în anul tr.

Orzul va da aproape 12.560,000 măji metrice față de 10.900,000 m. m. în an. tr.

Ovėsul va da 11.465,000 măji metrice față de 9.882,203 m. m. în an. tr.

În urmare evaluările dela finea lunii Iulie sunt mai favorabile decât cele făcute până acum.

Cucuruzul se desvoaltă bine pretutindenea unde nu a suferit din lipsa ploilor; totuși în general el a rămas îndărăt în desvoltare față de anii normali, și e temere că în unele locuri nu se va pute coace.

Soiurile timpurii ale cartofilor se recoltează, soiurile mai târzii se desvoaltă bine.

Legumele și diferitele soiuri de varză continuă a se desvolta frumos. În unele locuri aceste plante au trebuință de ploaie; iar soiurile de varză sunt atacate în unele locuri de omide.

Hemeiul este în floare și se desvoaltă în mod indestulitor, asemenea și meiul și hrișca.

Cânepa și inul dau o recoltă mijlocie.

Tutunul în general promite o recoltă bună, asemenea și năpii de nutreț și de zahăr.

Plantele de nutreț. Cositura a doua și a treia a trifoiului și luternei au dat o recoltă abondentă. Recolta mazărichei este indestulitoare. Mohorul și cucuruzul în unele locuri au rămas îndărăt în desvoltare.

Otava promite rezultate abondente, unde au fost ploi; în mai multe locuri, și în deosebi pe Alföld, ea însă e slabă din cauza secetei.

Pășunile sunt în stare mulțămitoare unde nu au tănjit în lipsa de ploi.

Prospectele recoltei viilor s'au ameliorat în timpul din urmă; iar prospectele recoltei poamelor sunt slabe, afară de regiunile din dreapta și stânga Dunării.

În *România*. Recolta grâului este mai abondentă decât în anul trecut și de calitate mult mai bună, evaluându-se la cel puțin 29—30 milioane de hectolitri în greutate de 78—80 kgr. hectolitru. Unele reviste spun că recolta actuală este superioară ca cuantitate tuturor recoltelor de până acum. Porumbul s'a îndreptat mult în urma ploilor aproape generale. Orzul și ovėsul

dau și ele recolte satisfăcătoare. Viile sunt în stare bună; pometurile însă nu vor da o recoltă mulțămitoare.

În *Rusia* producțiunea acestui an va fi cu mult superioară celei din anul trecut.

În *Prusia* recolta va fi de asemenea superioară celei din an. tr.

În *Belgia* și *Olanda* recolta de grâu va fi mulțămitoare, asemenea și în *Anglia*.

În *Statele-Unite* ale Americii producțiunea de grâu nu va fi ca cea din anul trecut.

În *Canada* recolta va fi excepțional de bună.

În *Australia* recolta se va resimți mult din cauza secetei.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„*Albina*“, institut de credit și de economii în *Sibiu*. Presentăm cetitorilor nostri încheierea semestrală a institutului de credit și economii, „*Albina*“, despre care făcusem amintire în numărul precedent. Cifrele ce vom reproduce aci ne dovedesc, că informațiunile noastre cu privire la rezultat au fost exacte, căci rezultatul semestral este superior celui dela 30 Iunie 1901 cu o sumă destul de considerabilă.

Activele față de perioada corespunzătoare a anului expirat au crescut dela K 19.818,353·55 la K 21.542,662·41, adică cu K 1.724,309—, care sumă se repartizează asupra singuraticelor conturi astfel:

Cambiile de bancă au crescut dela K 7.025,690·39 la 7.848,172·23 adică cu K 822,482—; Imprumaturile hipotecare cu K 108,922—; Creditele personale cu K 149·165—; Creditele camb. cu acoperire hipot. cu K 202,209—; Creditele de cont curent cu K 450,594—; Realitățile (casa institutului din Sibiu, casa din Brașov, realitățile dela gara Brașov, etc.) cu K 100,030— și Efectele (proprii, acțiuni, efectele fond. de garanție al scris. fonc. și ale fondului de pensii) cu 91.954.

Decrescere se arată la Lombard de K 33,621— și la Debitori de K 128,111—.

La *Passive* au crescut: Fondul special de rezervă cu K 23,394—; Fondul de pensii cu K 43·403—; ajungând la K 378,135·21; Depunerile spre fructificare cu K 764,674— (dela K 10.552,169·62, la K 11.316,843·61); Reescomptul cu K 61,845—; Creditorii cu K 805,280—; Interesele anticipate cu K 5,555— și Scrisurile fonciare eșite la sorți, dar încă neprezentate spre rescumpărare cu K 86,000—.

Decrescere arată: Scrisurile fonciare de K 72,500— și Dividenda neridicată de K 1,588—.

Venitul brut face K 632,684·52 dintre cari K 596,738·87 interese și este cu K 32,475— superior celui din semestrul prim 1901, iar venitul curat de K 137,022·15 este cu K 8241— mai mare decât la 30 Iunie 1901.

Presupunând că afacerile se vor desvolta și în viitor numai tot ca până acum, se poate prevedé pentru finea anului un progres însemnat.

Trageri la sorți.

Losuri de stat din an 1860.

(Tragera 85 de serii din 1 August 1902).

Au eșit la sorți următoarele 250 serii: 63 77 173 267 393 545 587 609 660 747 834 942 1059 1102 1179 1352 1362 1450 1527 1578 1585 1625 1660 1736 1800 1840 2006 2058 2061 2087 2179 2354 2400 2497 2716 2761 2814 2841 2842 2885 2996 3065

3241	3407	3428	3482	3500	3586	3664	3687	3810	3879	3883	4189
4230	4316	4407	4460	4554	4595	4618	4729	4736	4838	4863	4873
5234	5248	5291	5340	5388	5416	5603	5680	5796	5834	5912	6024
6193	6351	6451	6500	6515	6621	6639	6690	6722	6736	6843	7052
7089	7167	7287	7321	7364	7392	7522	7775	7776	7778	7785	7841
7927	8095	8208	8506	8515	8534	8625	8781	8853	8932	8937	9031
9381	9443	9574	9664	9721	9788	9822	9865	9871	9925	10166	10178
10331	10388	10498	10587	10588	10604	10651	10716	10756	10794		
10815	10844	10891	11104	11128	11166	11171	11223	11399	11419		
11464	11481	11532	11550	11641	11820	11902	11910	11951	11984		
12037	12134	12187	12243	12587	12649	12886	12893	12915	13099		
13156	13227	13265	13315	13402	13442	13504	13586	13612	13645		
13792	13978	14013	14018	14064	14296	14316	14341	14375	14392		
14571	14878	15090	15182	15221	15232	15245	15428	15474	15530		
15535	15575	15671	15752	16126	16129	16266	16296	16410	16595		
16624	16701	16830	16855	17000	17212	17219	17220	17240	17581		
17593	18018	18152	18246	18276	18501	18575	18617	18631	18720		
18729	18731	18806	18839	18849	18888	18952	18970	19138	19155		
19206	19285	19398	19496	19518	19548	19658	19674	19766	19772		
19823	19887	19959	19994.								

Tragerea de premii se va face la 3 Novembre 1902.

Losuri „Crucea roșie italiană“ din an. 1855.

(Tragerea 66 din 1 August 1902).

A. Tragerea de premii.

Seria Nr. Lire	Seria Nr. Lire	Seria Nr. Lire	Seria Nr. Lire
423 40 50	3556 29 1000	7977 10 50	10197 36 50
764 49 50	4989 28 50	8029 47 2000	10414 46 50
1503 28 1000	5575 1 50	9642 4 20000	11696 41 50
2101 29 50	6356 41 50		

Rambursarea (minus 20% dare) ab 9 August 1902. După separarea cuponului de premii, losul se restituie proprietarului și va participa la următoarele trageri de amortisare.

B. Tragerea de amortisare.

Au eșit la sortii următoarele 23 serii: 106 439 678 886 1077 2691 4068 4430 4559 5616 6261 6633 6709 6899 7900 8402 8425 8636 8687 8770 8941 9060 9280.

Toate losurile din aceste 23 serii se vor răscumpăra ab 9 August 1902 cu Lire 33. Cuponul de premii se restituie proprietarului și va participa la următoarele trageri de premii.

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 6 August 1902.

Grâu de Bănat (nou)	per 50 kg. vinde	6-85 — 6-95
" " Tisa (nou)	" " " "	7-— 7-35
" " Pesta (nou)	" " " "	7-05 — 7-30
" " Alba-reg. (nou)	" " " "	6-95 — 7-30
" " Bacica (nou)	" " " "	6-95 — 7-05
Secară (nouă)	" " " "	5-85 — 6-20
Orz (nou)	" " " "	5-15 — 5-40
Ovăș	" " " "	5-50 — 5-90
Porumb	" " " "	4-95 — 5-05
Rapiță	" " " "	9-30 — 10-35
Untură de porc B.-Pesta	" " " "	— — 70-50
Slănină (clisă)	" " " "	60-50 — 63-50

Bursa de București.

Cursul din 4 August 1902.

Renta amort. 1881 de 5%	vinde Lei	98 ¹ / ₄
" " internă 5%	" " "	—
" " 274 mil. 4%	" " "	85 ¹ / ₂
" " 1898 4%	" " "	85 ³ / ₄
Fonciare rurale 5%	" " "	97 ⁵ / ₈
" " 4%	" " "	86 ¹ / ₄
Scris. fonc. urb. București 5%	" " "	86 ¹ / ₂
" " Iași	" " "	80 ¹ / ₂

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 6 August 1902.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vinde
Datoria publică comună.			
5	Renta unit. Bancnote, Mai, Nov., 16% dare	102-10	102-—
5	" " arg. Ian., Iulie. 16% "	101-90	102-—
4	Losuri d. a. 1854 à fl. 250— v. c. 20% "	193-—	193-—
5	" " " 1860 à fl. 500— " 20% "	153-40	154-50
5	" " " 1860 à fl. 100— " 20% "	189-—	189-50
—	" " " 1864 à fl. 100— " 20% "	254-—	254-—
Datoria publică austriacă.			
4	Renta austri. aur., scut. de dare	121-75	122-—
—	" " Cor.	100-—	100-—
3 ¹ / ₂	" " de invest.	91-10	—
Datoria publică ungară.			
4	Renta ung. aur. scut. de dare	121-50	121-50
4	" " Cor. " " "	98-10	—
4 ¹ / ₂	Impr. C. ferate d. a. 1889, aur, " " "	119-10	119-50
4 ¹ / ₂	" " " " 1889, arg. " " "	100-20	100-25
4 ¹ / ₂	" " " " 1876, aur. " " "	119-30	119-50
—	" " ung. cu premii à 100 fl.	205-—	207-—
4	" p. regul. Tisei sc. de dare	163-50	164-—
4 ¹ / ₂	Oblig. ung. de regalii " " "	100-20	100-25
3	Impr. p. regul. Porții de fier " " "	86-50	88-—
4	Oblig. rurale croato-slavone " " "	99-—	98-50
4	" " ungare " " "	98-60	98-90
Alte datorii publice.			
5	Los. p. regularea Dunării, à 100 fl.	107-50	—
5	Obl. Soc. Temeș-Bega	98-20	98-50
5	Imp. cu prem. al orașului Viena	107-30	—
3	" " sârbesci à 100 fr.	90-50	—
—	Oblig. cu premii a C. fer. turc. à 400 fr.	111-25	—
—	Impr. bulgar 1889	108-40	108-50
Scrisuri fonciare și a. a.			
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	98-20	—
3	" " " " cu premii, 1880	269-15	—
4 ¹ / ₂	Banca austro-ungară	101-25	101-25
4	" " " "	101-25	101-25
4 ¹ / ₂	Banca com. ung. Pesta	101-75	102-—
4 ¹ / ₂	Obl. com. ung., Pesta, amort.	105-40	106-25
4	" " " 50 ani	98-—	101-50
4	" " Casei de păstr., cap., Pesta	96-40	97-50
4 ¹ / ₂	Inst. de credit fonciar ungar	99-50	101-25
4	" " " "	98-25	99-50
5	Banca hipotecară ungară	101-10	102-—
4 ¹ / ₂	" " " " cu premii	101-20	102-—
4	" " " "	257-—	127-—
4 ⁹ / ₁₀	Casa de păstrare regnic. Pesta, 50 ani	97-50	97-60
5	Albina, Sibiu	—	102-—
4 ¹ / ₂	Cassa de păstrare Sibiu, em. IV.	—	101-50
4 ¹ / ₂	Inst. de credit fonciar Sibiu, em. VI.	—	101-50
Losuri.			
	Basilica, à fl. 5-	20-15	22-—
	Credit, à fl. 100-	431-—	434-—
	Clary, à fl. 40- v. c.	196-—	—
	Soc. p. Navig. Dunăreană, à 100 fl. v. c.	—	—
	Buda, à fl. 40-	191-—	193-—
	Pálffy, à fl. 40-	194-—	195-—
	Crucea roșie austriacă, a fl. 10-	56-50	58-—
	" " ungară, à fl. 5-	28-50	30-—
	Rudolf, à fl. 10-	80-—	—
	Salm, à fl. 40- v. c.	236-—	—
	Salzburg, à fl. 20-	77-—	—
	St. Genois à fl. 40- v. c.	274-—	—
	Impr. cu prem. al oraș. Viena, 1874	427-—	—
	Triest, à fl. 50-	250-—	—
	„Jó sziv“, à fl. 4-	—	11-—
Valute.			
	Galbini austr. sau ung.	11-37	11-38
	" c. reg.	11-30	11-30
	Napoleon'd'or (20 franci sau 8 fl. v. a.)	19-11	19-09
	20 Marce germ. aur	23-49	23-48
	5 ruble ruseci	—	2-53
	Bilete germ. 100 M.	117-25	117-22
	" franc. 100 Fr.	94-30	95-50
	Ruble, bilete, 100	253-25	—
	Lei românesci, 100	—	95-40

Prețul per bucată

„ALBINA“, institut de credit și de economii în Sibiiu.

ACTIVA.	(Coroane)	Bilanțul semestral cu 30 Iunie 1902.		(Coroane)	PASIVA.
Cassa în număr	65,876.26	Capital social:			
Cambii de bancă	7.848,172.23	6000 acții à K 200	1.200,000.—		
Împrumuturi ipotecare	5.316,241.92	Fondul de rezervă al acționarilor	200,000.—		
Credite personale	1.788,411.16	Fondul de garanță al scrisurilor fonciare	400,000.—		
Credite cambiale cu acoperire hipot.	1.917,626.50	Fondul special de rezervă	100,083.71		
Credite de cont-curent	828,274.41	Fondul de pensuni al funcționarilor	378,135.21		
Avansuri pe efecte publice	126,012.50	Depuneri spre fructificare	11.316,843.61		
Credite fixe	13,375.60	Scrisuri fonciare cu 5% în florini în circulațiune	1.750,000.—		
Împrumuturi pe produse	12,380.—	Scrisuri fonciare cu 5% în cor. în circulațiune	3.175,500.—	4.925,500.—	
Casa institutului, realități dela gara Brașov și div. realități de vânzare	891,634.23	Scrisuri fonciare eșite la sorti în circulațiune		112,700.—	
Efecte publice	1.904,211.47	Cambii de bancă reescomptate		1.587,345.56	
Acții dela diverse bănci	161,565.—	Diverse conturi creditoare		1.031,741.05	
Efectele fondului de garanță al scrisurilor fonciare	417,000.—	Dividende neridicate		7,364.—	
Efectele fondului de pensuni al funcționarilor institutului	8,000.—	Interese anticipate		145,927.12	
Mobilier	11,388.—	Profit		137,022.15	
Diverse conturi debitoare	232,493.13				
	<u>21.542,662.41</u>				<u>21.542,662.41</u>

DEBIT.	(Coroane)	Contul Profit și Perderi.		(Coroane)	CREDIT.
Interese:		Interese:			
pentru dep. spre fructificare	243,691.94	dela cambii de bancă	221,473.48		
pentru scrisuri fonciare	128,591.27	„ împrumuturi ipotec.	159,958.09		
pentru împrumuturi luate pe efecte	611.01	„ credite personale	72,914.97		
	<u>372,894.22</u>	„ efecte publice	62,692.35		
Spese:		„ credite camb. cu acop. hipot.	59,023.36		
Salarie	50,425.75	„ credite de cont-curent	15,765.08		
Bani de quartir	9,200.—	„ avansuri pe efecte	4,258.83		
Imprim., registre, porto, diverse	13,871.88	„ credite fixe și împrum. pe produse	652.71	596,738.87	
Marce de prezență	3,460.—	Chiria		7,936.79	
	<u>76,957.63</u>	Provisiuni		28,008.86	
Contribuțiune:					
directă	18,861.91				
10% dare la interesele dela depuneri	26,948.61				
	<u>45,810.52</u>				
Profit	137,022.15				
	<u>632,684.52</u>				<u>632,684.52</u>

Sibiiu, 30 Iunie 1902.

Cosma m. p.,
director exec.Iosif Lissai m. p.,
contabil-șef.I. Papiu m. p.,
membru al direcțiunii.A. Lebu m. p.,
membru al direcțiunii.Dr. L. Lemény m. p.,
membru al direcțiunii.